

Лични

Циганското лято и вирусът на глупостта

Като четеш, разбираш ли поне заглавието? Защо стотици хиляди повярваха на един тъпизъм и го коментираха във фейсбук

ПАОЛА ХЮСЕИН

ТВЪРДЕ глуповата новина се появи оня ден в един жълт вестник, после бе преписана в един сайт, накрая в 17-18 сайта, откъдето цопна и във фейсбук - Виктория Петрова глобена с 300 лв. (даже „одрусана“, пишат някои) от СЕМ, защото каза в ефира „циганско лято“. А не трябвало! Расистко било!

Членовете на СЕМ първо се засмяха, но ден по-късно се стреснаха от вълната агресия срещу тях и пушнаха опровержение на глупостта. Абсурдът е като в пиеса на Йожен Йонеско -сериозна държавна институция пише официално опровержение на смехотворна измислица в нета. То гласи:

„Съветът за електронни медии категорично опровергава тиражираните неверни информации за наложена санкция на водеща от bTV във връзка с предполагаемо използване на популярен израз. Правомощията на СЕМ не включват надзор върху думите на отделни представители на журналистическата гилдия, а обхващат регулацията върху доставчиците на медийни услуги.

По конкретния случай не само не е налагана санкция от СЕМ на доставчика, но подобни идиоматични казуси не са били обект на обсъждане от регулатора."

С тези мрачни кантовски фрази СЕМ всъщност казва, че никога не е изисквал циганското лято да се нарича сиромашко, нито пък циганската баница - бедняшка, каквито са упреците в дописката. Звучи като фейлетон, нали?

СЕМ всъщност се уплаши не от жълтите сайтчета - членовете му неведнъж попадат в техни текстове, но всеки разумен човек отдавна е наясно, че там написаното е лоша белетристика.

Напрежението в СЕМ всъщност се породи от десетките скудоумни коментари, направени от иначе интелигентни на вид хора в социалните мрежи, излезли със собственото си лице и даже телефонен номер. Дори изтъкнатият политолог Огнян Минчев съвсем сериозно заклеми СЕМ и тяхната криворазбрана политическа коректност. Десетки от тях, прочели безкритично само заглавията, бързат да изкажат мнение, да заявят важността си и смелостта си да критикуват... СЕМ. Голям праз!

На фейсбук това му е хубавото, че освен заглавието и първите 3 реда се вижда и източникът на информация. Е, не виждат ли откъде идва тъпата дописка, че се втурват да коментират нещо, което не съществува? Клише до клише в коментарите - онези от СЕМ били идиоти, глупостта докъде стигала, горката водеща, как може, вопли за клетия българския език.

Никой сякаш не чете или не разбира смисъла на текстове, по-дълги от 8 думи.

„24 часа“ единствен си направи усилията да провери и в СЕМ, и в Би Ти Ви, и опроверга тъпизъма в прочутата си рубрика „Истина или лъжа“. Не че е геройство, просто свършена елементарна работа, която трябва да е стандарт в журналистиката. Така, както трябва да го прави всеки човек, дори и когато коментира нещо сред приятели.

Тъжното е, че за да формираш мнение, е достатъчно да прочетеш само заглавието. И да си мислиш, че вече си научил нещо, даже всичко. Не става! Няма как да прочетеш върху корицата „Под игото“ и да разгромиш идейно Мунчо, хаджи Ровоама и Иванчо Йотата.

Не е достатъчно само да познаваш буквите, неграмотен си и когато не разбираш докрай прочетеното.

Тестовете „Пиза“, които изпитват точно това - разбирането на прочетен текст, показаха миналата година, че 40% от децата в България са функционално неграмотни. Ще рече, не им е ясно за какво се говори в това, което четат. А представяте ли си колко от възрастните са на същия хал, те не полагат тестове.

Наскоро разбрах, че в т. нар. кечъп индекс -той мери развитието на европейските държави по всевъзможни критерии и се прави от института „Отворено общество“ в София, има пълна корелация между свободата на медиите и функционалната грамотност (тестовете „Пиза“). Където населението е най-грамотно, където читателите могат да четат и разбират написаното, там медиите са най-свободни.